

Рєпіна С. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЛЬ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

В УМОВАХ РИЗИКУ БАНКРУТСТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ

УДОСКОНАЛЕННЯ

В останні роки, у світовій економіці, спостерігається передкризовий стан, вплив якого може призвести і призводить до банкрутства багатьох підприємств. Крім того, з кожним роком, паралельно з розвитком світової науки і техніки, зростає кількість можливих економічних ризиків, під якими, зазвичай, мається на увазі можливість раптового настання несприятливих для певної юридичної особи обставин, а підприємства, в свою чергу, не завжди мають можливість адаптуватися до них самостійно, без значної підтримки держави.

Згідно з офіційними даними служби статистики України, кількість банкрутств на території країни, за часовий проміжок з 2012 по 2019 рік зросла на 41,5%. При формуванні планових бюджетних витрат на 2020 рік, для Фонду підтримки підприємств заплановано виділити лише 2 млрд грн. що практично не відрізняється від суми фінансування розглянутої області за останні роки. Зрозуміло, що цих фінансових коштів недостатньо, для надання необхідної допомоги підприємцям. У такому випадку, перед керівником підприємства виникає необхідність створення ефективної внутрішньої системи економічної безпеки (СЕБ), а в разі настання ризику банкрутства, провести заходи щодо поліпшення її, зокрема, акцентувати увагу на тих областях, які тим чи іншим способом призводять до настання несприятливої для підприємства ситуації.

У діяльності будь-якого економічного суб'єкта існують місця підвищеної вразливості, наприклад, це можуть бути: надмірна залежність від іноземних партнерів і зовнішніх позик; слабкий контроль за бухгалтерським обліком; вузька спрямованість виробництва; технологічна застарілість; слабка захищеність інформації і т. п. Саме тому головним завданням системи управління економічною безпекою підприємства є передбачення і запобігання можливим

загрозам, що призводять до кризового стану, а також проведення антикризового управління, яке спрямоване на виведення підприємства з кризового стану. Одними з основних завдань даної системи також є забезпечення можливості оцінки перспектив зростання підприємств і розробка відповідної тактики та стратегії його розвитку. Крім цього, дана система виконує і безліч другорядних, але не менш важливих для підприємства завдань, таких як: мінімізація зовнішніх і внутрішніх загроз економічному стану суб'єкта підприємництва, в тому числі його фінансовим, матеріальним, інформаційним, кадровим ресурсам, на основі розробленого комплексу заходів економіко-правового та організаційного характеру.

Значення СЕБ, для юридичної особи, важко переоцінити, і так як внутрішнє і зовнішнє середовище підприємства весь час еволюціонує, система економічної безпеки повинна адаптуватися до даних змін і відповідно вдосконалитися. Розробкою методів і шляхів удосконалення кожної складової частини системи займається безпосередньо підприємець і експерти з даної області, причому можливе залучення не тільки внутрішніх, але і зовнішніх (табл.1.).

Таблиця 1. Шляхи удосконалення системи економічної безпеки підприємства

Складові СЕБ підприємства		Шляхи удосконалення
1		2
Внутрішньовиробничі складові	Фінансова безпека	Ретельне стратегічне планування та прогнозування; Проведення своєчасного фінансового аудиту.
	Кадрова безпека	Залучення висококваліфікованих кадрів і збільшення вже наявних професійних навичок рядових співробітників. Впровадження системи стимулювання. Професійна та соціально-психологічна адаптація нових працівників.
	Технологічна безпека	Фінансування науково-дослідницьких та дослідно-конструкторських робіт. Оновлення основних виробничих фондів. Вивчення інновацій у сфері технологій. Закупівля необхідних патентів.
	Правова безпека	Систематичне проведення заходів спрямованих на попередження, профілактику запобігання або зниження ризику у сфері правової безпеки

	1	2
Внутрішньовиробничі складові	Інформаційна безпека	Обмеження доступу сторонніх осіб до інформаційних даних підприємства. Застосування нових технологій з метою приховування від сторонніх користувачів та збереження інформації
	Екологічна безпека	Постійний моніторинг відповідності характеристик діяльності підприємства законодавчо встановленим нормам. Отримання, аналіз та впровадження рекомендацій від екоаудиторських служб
	Силова безпека	Ретельний відбір і постійний контроль співробітників, що забезпечують фізичну безпеку підприємства та її персоналу, а так само забезпечення його всіма необхідними технічними пристроями
Позавиробничі складові	Ринкова безпека	Вибір моделі поведінки на ринку, відштовхуючись від аналітичних розрахунків і рекомендацій незалежних експертів. Передбачення і запобігання помилок в товарній, збутовій і політиці ціноутворення
	Інтерфейсна безпека	Виключення можливості зміни умов взаємодії з економічними контрагентами за допомогою більш детального обговорення всіх нюансів під час підписання відповідних договорів

Система економічної безпеки підприємства є одною з найважливіших елементів функціонування будь-якого підприємства і вимагає постійного моніторингу загроз, ризиків і несприятливих обставин для юридичного суб'єкта. Все розвивається дуже швидко, в тому числі і цей напрямок, відповідно вдосконалювати його, потрібно не відстаючи від сучасних реалій.

Список використаних джерел:

1. Гапоненко В. Ф. Экономическая безопасность предприятий. Подходы и принципы / В. Ф. Гапоненко, А. А. Беспалко, А. С. Власков. – М.: «Ось-89», 2007. – 208 с.
2. Песков В. В. Кризис и банкротство как угроза экономической безопасности предприятия в условиях рынка // ТДР. – 2010. – №8. – С. 29-32.